

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A ... Megyei Bíróság a perben személyesen eljárta ... (... szám alatti lakos) felperesnek - az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának Jogi Képviseleti Főosztálya (...) által képviselt ... Bíróság (... szám) alperes ellen kártérítés iránt indult perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000.- (Húszezer) forint perköltséget, továbbá az államnak az illetékes adóhatóság külön felhívására 660.000.- (Hatszázhatvanezer) forint feljegyzett kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ... Ítéletláblához címzett, a ... Megyei Bíróságon 3 példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a ...Ítéletlábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A megyei bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési idő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ... Ítéletlábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ... Ítéletlábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a következő tényállást állapította meg:

A felperes 2004. március 22. napján feljelentést tett ... egyiptomi állampolgár ellen tartozás fedezetének elvonása miatt. Feljelentésében többek között előadta, hogy 2003. évben több tételben kért és kapott tőle ... pénzkölcsönt, amelynek fedezetéül az ... Kft. raktárában elhelyezett 4700 kg. össtsömegű fonalat jelölte meg. Amikor a tartozás nagyságrendje megközelítette a 11 millió forintot, megállapodtak abban, hogy a tartozása fejében átadja számára ezt a fonalat. A későbbiek során tudta meg, hogy a rendőrség eljárást folytat a fedezetül szolgáló fonal birtoklása tekintetében. ... ígérte, hogy tartozását mindenképpen meg fogja adni, üzleti vállalkozásba való bevonását is ígérte neki, majd a pénztartozás rendezésére vonatkozó felszólítását rendre elodázta. A ... Kerületi Ügyészség több bűncselekmény elkövetése miatt 2004. augusztus 19-én vádat emelt ..., mint I. rendű vádlottal szemben, a ... Kerületi Bíróság előtt, ahol a büntető eljárás szám alatt volt folyamatban.

A felperest a büntető bíróság 2006. március 27. napján, és a 2006. június 7. napján megtartott tárgyaláson tanúként hallgatta meg.

A 2006. március 27-i tárgyaláson a felperes 10.000.000,-Ft kára megtérítését kérte sz. jknyv. 6. oldal 4. bekezdése), bár előadásából kitűnően ... tartozása a 10.000.000.- Ft-ot meghaladta, de nem volt egészen 11.000.000.- Ft. Majd a 2006. június 7. napján megtartott tárgyaláson ismételten kérte kára megtérítését. (.... sz. jknyv. 8. old. 3. bekezdés).

A Kerületi Bíróság az ügyben 2006. szeptember 20. napján ítéletet hozott, melyben ... I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki, egy- rendbeli jelentős kárt okozó csalás büntetében, egy -rendbeli nagyobb kárt okozó csalás büntetében, két- rendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségében, ugyanakkor egy -rendbeli jelentős kárt okozó csalás büntette miatt, valamint egy-rendbeli magánokirat hamisítás vétsége miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette, mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy milyen összegű pénzt kapott kölcsön, milyen jogcímen kapta, és a pénz átvételekor a vádlott a sértettet megtevesztette-e a fonal tulajdonosát tekintve.

Az ítélet ellen ... I. rendű vádlott, és védője jelentett be fellebbezést, míg az ítélet a II. rendű vádlott vonatkozásában 2006. szeptember 20. napján jogerőre emelkedett. Az ítélet a felperes által előterjesztett polgári jogi igényről nem rendelkezett.

Az ítélet a felperes részére kézbesítésre nem került.

A ... Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2007. május 24. napján kelt ...számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű vádlott, és védője kizárólagos fellebbezése folytán ... I. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét megállapító részében bírálta felül, és ennek során a számú ítéletet megváltoztatta, a vádlott börtönbüntetése tartamát egy évre, a végrehajtás felfüggesztésének próbaidejét két évre mérsékelte, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú ítélet a felperes részére szintén nem került kézbesítésre.

A felperes 2010. április 13-án értesült arról, hogy az ügy jogerősen befejeződött, ekkor kapta kézhez az első, és másodfokú ítéletet is.

A felperes keresetében 11.000.000,-Ft nemvagyoni kártérítés, és ennek a jogerőig, illetve a kifizetésig járó kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Keresetének jogalapjaként kezdetben a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozott és méltányos elégtételt biztosító kártérítést igényelt, majd a későbbiekben kártérítési kérelme jogi alapjaként tartalmilag a Ptk. 349. § (1)-(3) bekezdését, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdését, míg formailag a Pp. 2. § (1)-(3) bekezdését jelölte meg.

A jogalap körében hivatkozott továbbá a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. tv. 2.§-8.§-13.§-50.§-ira, illetőleg „Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény” 6,13,14,17,18. cikkére, valamint az Egyezményhez kapcsolódó kiegészítő jegyzőkönyv 1-es cikkére.

Előadta, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a Be. 262. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megsértésével részére az elsőfokú ítéletet nem kézbesítette, így jogorvoslati jogával sem élhetett, kártérítési igényét nem tudta érvényesíteni.

Az ítélet kézbesítése esetén módjában állt volna fellebbezéssel élni, bizonyítékait előterjeszteni annak igazolására, hogy a vádlott valóban elkövette vele szemben a bűncselekményt.

Mindezek következtében nemvagyoni kára keletkezett, melynek összegét a ...-nek általa kölcsönadott lényegében 11.000.000,-Ft -al egyező összegben jelölte meg.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte jogalap hiányában.

Kifejtette, hogy a felperes keresete a Pp.2.§(1) és (3) bekezdése alapján nem teljesíthető. Az 1952. évi III.tv. (Pp.) ugyanis a Polgári perrendtartásra vonatkozó eljárásról rendelkezik, a polgári ügyekben alkalmazandó eljárásjogi szabályokat tartalmazza.

A felperes azonban 11.000.000,-Ft nemvagyonai kártérítés iránti keresetének ténybeli alapjaként a Kerületi Bíróság előtt ...szám alatt folyamatban volt büntetőeljárás során az állítása szerinti eljárási szabálysértéssel okozott kár megtérítését kéri.

Ebben az ügyben azonban a bíróságnak a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvénynek az eljárás idején hatályos rendelkezései alapján kellett eljárnia, arra nem voltak irányadók a Pp. rendelkezései.

A büntetőügyben eljáró bíróságot tehát nem terhelte a Pp. 2. § (1) bekezdése által előírt kötelezettség, aminek elmulasztása miatt a felperes a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján, méltányos elégtételt biztosító kártérítésre nem tarthat igényt. Az alperes álláspontja szerint a felperes keresetét az Alkotmány, valamint „Az emberi jogok, és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény” általa megjelölt rendelkezéseire önállóan nem alapozhatja. Az Alkotmány hivatkozott szabályai olyan általános rendelkezéseket tartalmaznak, melyek az alacsonyabb szintű tételes jogban nyernek részletes szabályozást, és tartalmaznak az állampolgároknak, illetőleg a bíróságokra nézve is kötelező rendelkezéseket.

Az Alkotmánynak ezen rendelkezései alapján a bíróság feladata az volt, hogy a reá irányadó anyagi, és eljárási jogszabályoknak megfelelően folytassa le az eljárást.

A Római Egyezmény ugyanakkor az abban megfogalmazott jogok, és kötelezettségek érvényesülésének módját illetően a csatlakozó államok belső hazai jogára utal, az egyezményben megfogalmazott jogok védelmének biztosítására szankciókat nem is ír elő, azok megsértésének esetére elsődlegesen a hazai jogorvoslati lehetőség igénybevételét teszi kötelezővé. Az Egyezménynek a felperes által hivatkozott cikkei, az igényérvényesítés alapjául önállóan tehát nem szolgálhatnak, azok a magyar hatóság előtti eljárásban ugyanis közvetlenül nem alkalmazható rendelkezések.

A felperes keresetét tehát az irányadó hatályos hazai jog alkalmazásával, annak helyes értelmezésével kell elbírálni.

A felperes keresete azonban a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdése, illetve az ezek kapcsán alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján sem alapos a következők szerint.

AKerületi Bíróság sorszám alatti ítéletével az I. rendű vádlottat a felperes sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt emelt vád alól felmentette. Ez az ítéleti rendelkezés fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett.

A felmentő ítéletre tekintettel a felperes által a büntetőügyben előterjesztett polgári jogi igény nyilvánvalóan nem volt teljesíthető, a felmentő ítéleti rendelkezés ellen pedig a felperes fellebbezés előterjesztésére nem volt jogosult.

Mindezekre tekintettel a felperes kártérítési igénye a büntetőeljárás során abban az esetben sem nyert volna kielégítést, ha az ítélet kézbesítése részére szabályszerűen megtörténik, nem vitatva azt, hogy az ítélet kézbesítése valóban nem történt meg a felperes részére. A kézbesítés elmaradásával összefüggésben azonban a felperesnek semmilyen kára nem keletkezett.

Az alperesi érvelés szerint a felperes kárát ... okozta, így annak megtérítését tőle követelheti.

Az alperes kártérítő felelőssége - az egyéb feltételek fennállása esetén is - csak abban az esetben állna fenn, ha a felperes azt bizonyítaná, hogy a kárt ténylegesen okozóval szemben kártérítési igényét eredménytelenül érvényesítette.

Végül utalt arra, hogy a felperes a 11.000.000,-Ft megfizetését nemvagyonai kártérítés címén kéri, arra azonban nem tett előadást, hogy milyen személyiségi jogsérelem, immateriális hátrány érte, amelynek kompenzálásra a megjelölt összegű nem vagyoni kártérítés szolgál. Ha pedig személyhez

fűződő jogsértés nem állapítható meg, a nem vagyoni kártérítés iránti kereset jogalap hiányában nem teljesíthető.

A felperes által a keresettel érvényesített 11.000.000,-Ft összeg azonban megegyezik az általa büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény összegével, amivel kapcsolatban azt kifogásolja, hogy az a bíróság mulasztása folytán nem térült meg. A felperes keresettel érvényesített követelése tehát vagyoni kártérítés iránti igény, amelynek kompenzálásaként nem vagyoni kártérítést nem igényelhet, a vagyoni kártérítési igénye pedig a korábbiakban kifejtettek szerint megalapozatlan.

A felperes keresete az alábbiak szerint alaptalan.

A megyei bíróság a kereseti kérelem jogalapja körében osztja az alperes álláspontját abban a tekintetben, hogy a felperes önálló jogalként nem hivatkozhat az Alkotmány, valamint a Római Egyezmény általa megjelölt rendelkezéseire. A Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak szintén nem alkalmazhatóak a perbeli esetre, figyelemmel arra, hogy az 1952. évi III. tv (Pp.) a polgári eljárás szabályait tartalmazza, ugyanakkor a büntető bíróságnak a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. (Be.) szabályai alapján kellett az eljárást lefolytatnia, a Be. azonban nem tartalmaz a Pp. 2. §-ban foglaltaknak megfelelő szabályozást.

Ezt követően a megyei bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes keresete a Ptk. 349.§ (1) és (3) bekezdése, illetve 339. § (1) bekezdése alapján, megalapozott-e.

A Ptk. 349. § (3) bekezdése szerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősségre az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére ezért akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános (Ptk. 339. § (1) bekezdés) és különös (Ptk. 349. § (1) bekezdés) feltételei adottak.

Az általános feltételek közül a jogellenes magatartást, a kárt és a kettő közötti okozati összefüggést a károsultnak kell bizonyítani, s ha ez sikeres, a károkozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha kimenti magát, vagyis bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Ezen túlmenően a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget a Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. (különös feltétel)

A perben nem vitás tény, hogy a Kerületi Bíróság mulasztott, amikor az elsőfokú büntető ítéletet a felperes részére nem kézbesítette.

A Be. 262.§. (1) bekezdése ugyanis kimondja, hogy a határozatot azzal kell közölni, akire rendelkezése vonatkozik; a vádlottal közölt határozatot a védővel is, az ügydöntő határozatot a sértettel is közölni kell.

A (2) bekezdés értelmében a határozatot a jelenlévőkkel szóban, egyébként kézbesítés útján kell közölni.

A felperes ugyanakkor megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az ítélet ellen az I. rendű vádlott bűnössége vonatkozásában fellebbezéssel élhetett volna.

A Be. 324. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult:

- a.) a vádlott,
- b.) az ügyész,
- c.) a pótmagánvádló,

- d.) a védő, a vádlott hozzájárulása nélkül is,
- e.) a vádlott örököse a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezés ellen,
- f.) a kényszergyógykezelés elrendelése ellen - a vádlott hozzájárulása nélkül is - a nagykorú vádlott törvényes képviselője, házastársa, vagy élettársa,
- g.) a magánfél, a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés ellen,
- h.) az akivel szemben az ítélet rendelkezést tartalmaz, a reá vonatkozó rendelkezés ellen.

Ebből következően az ügydöntő határozat ellen a törvény a sértett számára nem biztosít fellebbezési jogot, a bűnösség megállapításával kapcsolatosan fellebbezést nem jelenthet be. A felperes tehát csak a polgári jogi igényét érdemben elbíráló rendelkezés ellen, mint magánfél élhetett volna fellebbezéssel, tekintettel azonban arra, hogy ... I. rendű vádlottat a büntetőbíróság a felperes sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt emelt vád alól felmentette, a büntetőbíróságnak a Be. 335. § (1) bekezdése értelmében a felperes polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra kellett volna utasítania.

A Be. 335. § (1) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogy a polgári jogi igényt a bíróság az ítéletben lehetőleg érdemben bírálja el., annak helyt ad, vagy azt elutasítja. Ha ez jelentékenyen késleltetné az eljárás befejezését, valamint a vádlott felmentése esetén, vagy ha az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja, a bíróság a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

A Be. 54. § (8) bekezdése szerint viszont a polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítása ellen nincs helye fellebbezésnek.

A továbbiakban a megyei bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperesnek keletkezett-e kára, és ha igen, milyen jellegű kára, azzal összefüggésben, hogy az ügydöntő határozat részére kézbesítésre nem került, illetve polgári jogi igényéről rendelkezés nem történt.

Bár a felperes nyilatkozataiban kifejezetten nemvagyonai kárának megtérítését kérte, előadásainak tartalmából kitűnően az általa állított kár vagyoni kár, hiszen többször kifejtette a felperes, hogy kára abból adódik, hogy a bíróság mulasztása folytán nem volt lehetősége a ... szembeni kárigényét bizonyítani, s ezzel gyakorlatilag arra utalt, hogy ezen kára a bíróság mulasztása folytán nem térült meg részére. Ezt támasztja alá az is, hogy a nemvagyonai kár összegét a ... átadott 11.000.000.-forinttal egyezően jelölte meg a felperes.

A fentiekben kifejtettekből következően azonban az elsőfokú ítélet kézbesítésének elmaradásával, illetve a polgári jogi igényről való rendelkezés elmulasztásával összefüggésben a felperesnek az általa megjelölt vagyoni kára nem keletkezhetett, mivel azt a büntetőbíróság részére a vádlott felmentése miatt nem ítélt meg. A polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra kellett volna utasítani, e rendelkezés ellen azonban a felperes fellebbezéssel nem élhetett volna.

Mindezekre tekintettel a megyei bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a felperes keresetét elutasította.

Tekintettel arra, hogy a felperes pervesztes lett, a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes perköltségének a megfizetésére, melyet a megyei bíróság az alperesi képviselettel összefüggésben a tárgyalásokon való megjelenéssel kapcsolatban felmerült 20.000,-Ft útiköltségben határozott meg, továbbá a felperes köteles a perben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 62. § (1) bekezdésének g.) pontja folytán érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett

kereseti illeték megfizetésére is az állam javára az illetékes adóhatóság külön felhívása alapján. Itt jegyzi meg a megyei bíróság, hogy jelen polgári peres eljárásban a Be. 438.§-ban foglalt rendelkezések nem alkalmazhatóak.

A fellebbezés lehetősége a Pp. 233. § (1) bekezdésén a tájékoztatás a Pp. 256/A. § és 73/A. §-án alapul.

... 2011. december 15. napján

... Andrea sk.
eljáró bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő